

Tillid til Amtsraadet, og vil lade det have den afgjørende Stemme ved Valget af Landvæsenkommisssairer, saa vil binde det til Herredsbunddelingen; det synes mig, at deri ligger en Modsigelse. Det ærede Medlem for Sorø (Alberti) oplyste før, at flere af de indkomne Erklæringer vise, at Amtsraadene have havt Die for, at det var ønskeligt, at Landvæsenkommisssairerne bleve fordeelte paa passende Maade over det hele Amtsraadsdistrikt, og som Følge deraf kan det ikke betvivles, at de, naar de faae, være sig enten den endelige Afgjørelse af Valget, eller kun en Indstillingret, ville lade det samme Hensyn være gjældende. Naar det endvidere er fremhævet, som om der skulde fremkomme en mere folkelig Institution derved, at Amtsraadet valgte, fremfor ved den Fremgangsmaade, som er foreslaaet af den høitærede Indenrigsminister og tiltraadt af Udvalgets Flertal, saa forekommer det mig, at man aldeles glemmer, hvad dette Forslag gaaer ud paa. Forslaget gaaer jo kun ud paa, at give en Stadfæstelsesret for Ministeren med Hensyn til de Mænd, som Amtsraadet bringer i Forslag. Jeg synes, at det Forslag, som nu foreligger til 3die Behandling, har lagt en stor Omhyggelighed for Dagen med Hensyn til at gøre dette ret indlysende, idet nemlig Ministeren, naar han ikke finder, at han kan tage nogen af de Indstillede, da ikke selv kan tage, hvem han vil, men at han kun kan forlange en ny Indstilling af Amtsraadet. Naar man altsaa har Tillid til at lade Amtsraadet vælge, saa troer jeg ogsaa, at man kan være tilfreds med, at det kun faaer en saadan Indstillingsret, som meget vanskeligt kan blive farlig; det kan vistnok være ret hensigtsmæssigt, at den endelige Stadfæstelse er hos Ministeren. — Det er indrømmet, at det mere træder frem som et blot Formspørgsmaal uden noget reelt Indhold; men naar man seer det fra den Side, at man ikke vil have, at det endelige Valg skal ligge i Amtsraadets Haand, istedetfor hos Ministeren, hvorpaa det Forslag gaaer ud, som er stillet af Rigsdagsmanden for Holbet Amts 5te Valgkreds (N. Jensen) med Flere, saa viser det sig at være noget Mere, end en blot Formsag; der handles om et Princip. deri.

Det er nemlig vel sandt, at Landvæsenkommisssairerne for en væsentlig Deel skulle være mæglende, og at det derfor kan være ønskeligt, at de staae i et saadant Forhold til Befolkningen, at den kan have Tillid til dem; men vi maae vel erindre, at de ogsaa ere Dommere, og at disse ikke vælges af Befolkningen; der er ikke Spørgsmaal om nogen Repræsentation for Befolkningen, hvor der handles om at udnævne en virkelig dømmende Autoritet, og det forekommer mig derfor, at man meget vel kan søle sig tilfreds med den ærede Ministers Forslag, om man ogsaa ønsker, at Landvæseninstitutionen skal være saa folkelig som mulig. Den ærede Rigsdagsmand for Sorø (Alberti), som idag har været saa virksom for at tale imod dette Forslag, har unægtelig fremført en heel Deel Grunde imod det, og har ogsaa anført, at han ikke har hørt nogen Grund, som skulde tale for Ministerens Forslag; men jeg skal i saa Henseende gøre opmærksom paa, at der allerede under denne Sags 2den Behandling er fremhævet meget væsentlige Grunde, som talte for at blive staaende ved det Forslag, der nu foreligger, for en saadan Ordning af Sagen som den, Ministeren har foreslaaet; men ved Siden deraf har den ærede Rigsdagsmand ogsaa udtalt en heel Deel feilagtige Grunde og Argumenter for at stemme imod Forslaget. Han har saaledes navnlig villet drage en Analogie fra Lovgivningen angaaende Hovericommisstonernes Udnævnelse, og han har derpaa støttet nogle Betragtninger om Tidernes Besvær og Tidernes Foranderlighed med Hensyn til constitutionelle Principer; men dette er Noget, som det er aldeles ubegrundet at anvende her i dette Tilfælde. For det Første maa han vel erindre, at det er en ganske anden indgribende Virksomhed, som Landvæsenkommisstonerne ville have, at det er ganske anderledes vigtige Sager for Beboerne, som Landvæsenkommisstonerne ville have at afgøre end Hoverspørgsmaal. Alle de Spørgsmaal, som Hovericommisstonerne havde at gøre med, vare kun af en forbigaaende Betydning, hvorimod Landvæsenkommisstonerne faae med Sager, der ganske anderledes gribe ind i Eiendomsforholdene og Eiendomsretten end Hovericommisstonerne. Dertil kommer endelig, at det